

TRENDRAPPORT KUST 2013-2014

Inhoudsopgave

Kerncijfers kusttoerisme.....	1
Deel 1: Aanbod	
Logiescapaciteit in bedden.....	9
Hotels.....	10
Gastenkamers.....	12
Jeugdlogies en vakantiecentra	13
Kampeerb企业n en vakantieparken	14
Vakantiewoningen	15
Watersport en musea/ attracties	16
Deel 2: Vraag	
Verblijfstoerisme naar logiesvorm.....	19
Verblijfstoerisme naar doel	22
Bezettingsgraad hotels.....	23
Verblijfstoerisme naar herkomst.....	26
Verblijfstoerisme naar periode	38
Attracties	40
Dagtoerisme	41
Overzetboten.....	42
Deel 3: Omzet en bestedingen	
Omzet uit bestedingen	45
Directe bestedingen.....	46
Tewerkstelling.....	48
Deel 4: Logiescapaciteit naar kustgemeente	
Logiescapaciteit naar kustgemeente	51

Kerncijfers kusttoerisme

Logiesaanbod

In 2014 doet zich opnieuw een stagnering voor in de beddencapaciteit aan de Kust op **593 869 personen**.

- De capaciteit in **vakantiewoningen** blijft ongeveer gelijk op **91 820 vakantiewoningen** met 459 100 bedden.
- In 2013 steeg **de hotelcapaciteit** lichtjes. Dit was toen wellicht te wijten aan verschuivingen van logiescategorie door het invoeren van het logiesdecreet. In 2014 zijn er enkele nieuwe hotels bijgekomen (zoals Ibis De Panne) en hebben enkele hotels hun vergunning opnieuw in orde gekregen. Toch zijn er ook een aantal hotels definitief gestopt. Globaal zijn er in 2014 3 hotels bijgekomen tot **203 hotels**, maar blijft het aantal bedden stabiel op 12 941 bedden (in 5 695 kamers). Deze bijkomende hotelkamers zijn te vinden in twee en drie sterrenhotels. Hotels met één ster verliezen kamers. De hotels worden in 2014 gemiddeld iets kleiner met 28,1 kamers per hotel en blijven dus vooral kleinschalig met 86% van de hotels kleiner dan 50 kamers en zelfs bijna 40% kleiner dan 15 kamers.
- Het aantal **gastenkamers** (van 1 tot 15 kamers) blijft beperkt: **143 uitbatingen met 366 kamers** waarvan een lichte daling met 16 kamers.
- Het aantal **kampeerbedrijven** daalt tot **97 bedrijven** die **4 089 kortkampeerplaatsen** en **21 944 langetermijnkampeerplaatsen** aan bieden. In feite zijn er geen campings verdwenen. Park Pollentier III is overgenomen en vormt nu één geheel met Oasis (op de grens van Oostende met Middelkerke). Park Pollentier I en II in Middelkerke zijn nu vergund als één geheel, terwijl dit vroeger aparte terreinen waren.
- De Kust beschikt over **47 uitbatingen voor jeugdlogies**, goed voor een beddencapaciteit van **5 763 personen**. In 2014 telde de Kust twee uitbatingen minder (Mathilde Schroyens en Natuurvrienden Vissershuis in Koksijde) en nam het aanbod af met 239 bedden.
- De **vakantiecentra** dalen in 2014 niet verder. De **18 uitbatingen** hebben ongeveer 5 089 bedden, door een stijging van 46 bedden in Oostende.
- **Twee vakantieparken** zorgen voor 800 huurvakantiewoningen.

Ander toeristisch aanbod

- De Kust is verder voorzien van **27 watersportclubs** en **13 jachtclubs in vier kustjachthavens** met **3 553 ligplaatsen**.
- **34 musea/attracties** bieden een ruime keuze aan van attractieparken tot musea voor kunsten of historisch en ambachtelijke gerichte musea

Vraag in logies

In de FOD Economie cijfers zijn sinds 2012 de gastenkamers opgenomen en sinds 2014 de vakantielogies. Dit zorgt voor een trendbreuk tussen 2011 en 2012 en tussen 2013 en 2014. Het is dus belangrijk om de trends met een kritisch oog te bekijken.

In de Westtoer cijfers maakt Westtoer tussen 2007 en 2011 een inschatting voor de gastenkamers en sinds 2007 een inschatting voor de vakantiewoningen (verhuur via eigenaar of derde en het tweedeverblijfsgebruik) en voor de langetermijnkampeerplaatsen (tweedeverblijfsgebruik).

De Kust staat voor **5,0 miljoen aankomsten** en **28,5 miljoen overnachtingen**.

Het jaar 2014 was beter dan 2013 met een uiterst koude lente. De vraag nam **toe met 2%** (+81 700 aankomsten en +476 000 overnachtingen). De gemiddelde verblijfsduur in commercieel logies én tweedeverblijfstoerisme komt globaal op **5,7 nachten**.

- Globaal in het **commercieel logies** zijn er in 2014 **2,5 miljoen aankomsten** en **12,8 miljoen overnachtingen** (incl. directe verhuur goed voor 470 500 aankomsten en 3,8 miljoen overnachtingen). Het commercieel logies kent globaal een **stijging** van 4% in aankomsten en 3% in overnachtingen tegenover 2013. De verblijfsduur in commercieel logies daalt verder van 5,2 naar 5,1 nachten. In de verhuur blijft in 2014 de gemiddelde verblijfsduur min of meer gelijk: 13 nachten bij de verhuur via toeristische verhuurkantoren en 8 nachten bij huur via de eigenaar of derde.
- **Het tweedeverblijfsgebruik van vakantiewoningen** genereerde in 2014 ongeveer evenveel aankomsten en overnachtingen, in lijn met het stabiliserend aanbod van vakantiewoningen. Het tweedeverblijfstoerisme in vakantiewoningen blijft een heel belangrijk onderdeel van het kusttoerisme met **1,9 miljoen aankomsten** en **12,2 miljoen overnachtingen**.
- **Het tweedeverblijfsgebruik van plaatsen** die men voor lange termijn huurt op kampeerbedrijven (langetermijnkampeerplaatsen) wordt ingeschat op **0,6 miljoen aankomsten** en **3,5 miljoen overnachtingen**.
- Amper **4,3%** van de totale **aankomsten** en **2,0%** van **de overnachtingen** in commercieel logies aan de Kust zijn toe te wijzen aan **zakelijke doeleinden**. De Kust is bijna hoofdzakelijk een bestemming voor vakanties.
- De **gemiddelde bruto bezettingsgraad in de kusthotels** klom van **49,8 tot 51,4%** met de hoogste bezettingsgraad in juli (78%) en augustus (84%). Van de **105 hotels** in de hotelbarometer hebben **27 hotels** een bruto bezettingsgraad van **60% of meer**.

Ontwikkeling vraag in commercieel logies Kust naar herkomst

- 81% van de aankomsten in commercieel logies zijn binnenlands, 19% buitenlands. Van de overnachtingen zijn er 84% binnenlands en 16% buitenlands. Zowel de binnenlandse als de buitenlandse overnachtingen zijn in 2014 toegenomen.
- 96% van de aankomsten en 98% van de overnachtingen worden gegenereerd door vakantiegangers (ontspanning). Slechts een zeer beperkt deel heeft een zakelijk doeleinde.

Samenstelling en evolutie van de vraag van vakantiegangers in commercieel logies aan de Kust

Volumewinst tegenover 2013

- De Belgische vakantiegangers zorgen voor 1,9 miljoen van de aankomsten en 10,5 miljoen van de overnachtingen met een gemiddelde verblijfsduur 5,4 nachten en zijn in aantal toegenomen met 4% in de aankomsten en 3% in de overnachtingen tegenover 2013.
- De Duitse vakantiegangers zijn goed voor 0,6 miljoen overnachtingen met 112 000 aankomsten en kennen een toename in overnachtingen van 9%. Zij verblijven gemiddeld 5,8 nachten per vakantie.
- De Franse vakantiegangers kennen in 2014 opnieuw een toename tot het hoogste aantal aankomsten sinds 2007. Zij zijn daarmee in aankomsten even groot (110 000) als de Nederlandse markt en iets kleiner dan de Duitse markt. Ze verblijven gemiddeld slechts 4,0 nachten op vakantie aan onze Kust en zijn daarom in overnachtingen iets minder belangrijk dan de Nederlandse markt.
- De Britse vakantiemarkt naar de Kust daalde tot 2012 gestaag maar kent sinds 2013 terug een positieve ontwikkeling zowel in aankomsten als in overnachtingen waarmee de Britten bijna terug het volume van 2009 halen.
- De Luxemburgse markt is een niet onbelangrijke, vrij stabiele markt met 35 000 aankomsten (+4%) en 173 000 overnachtingen (+3%) en een gemiddelde verblijfsduur van 4,9 nachten.

Volumeverlies tegenover 2013

- De Nederlandse vakantiegangers zijn sinds 2014 minder talrijk in aankomsten (110 000) dan de Duitsers en genereren minder overnachtingen (0,5 miljoen overnachtingen). De Nederlandse markt kende na een zeer sterke daling in 2013 opnieuw een afname van 3% in overnachtingen. De Nederlanders verblijven met 4,4 nachten gemiddeld minder lang dan de Duitsers.

Spreiding van kusttoerisme over het jaar

- 37% van overnachtingen in commercieel logies vindt plaats in juli en augustus in 2014.

De gemiddelde verblijfsduur is in hoogseizoen gedaald van 7,6 in 2007 naar 6,7 nachten in 2014.

- 34% van de overnachtingen in tweedeverblijfsgebruik van vakantiewoningen vindt plaats in juli en augustus.

De gemiddelde verblijfsduur van tweede verblijvers in het hoogseizoen is sterk gedaald van 13,3 naar 9,8 nachten.

Dagtoerisme

- In 2014 kwamen 17,5 miljoen dagtoeristen naar de Kust waarvan 34% in juli en augustus.
- Hierbij komt nog iets meer dan een miljoen bezoekers bij (dag- of verblijfstoeristen) aan het attractiepark Plopsaland.

Omzet uit directe bestedingen van kusttoeristen

	In mio euro	In %
Bestedingen van vakantiegangers in commercieel logies	805,9	28,7
Bestedingen van tweede verblijvers (vakantiewoningen+ langetermijnkampeerplaatsen campings)	1 252,2	44,7
Bestedingen van dagtoeristen	663,3	23,7
Bestedingen meeting industrie (dag & verblijf)	60,0	2,1
Bestedingen bezoekers jachthavens (dag & verblijf)	22,1	0,8
TOTAAL	2 803,5	100,0

Deel 1: Aanbod

Tabel 1.1:
Capaciteit in bedden, logies Kust

Logiesvorm	2002	2007	2011	2013	2014	2013-2014	In % 2014
Hotels	15 917	14 013	13 372	12 933	12 941	+8	2,2
Gastenkamers	442	545	843	914	879	-35	0,1
Vakantieparken (centrale verhuur)	4 465	4 165	4 300	4 000	4 000	+0	0,7
Kortkampeerplaatsen (≤ 31 dagen)	19 406	14 910	15 275	15 419	15 155	-264	2,6
Vakantiecentra	7 750	7 252	5 228	4 574	5 089	+515	0,9
Jeugdlogies	4 914	5 281	5 847	6 002	5 763	-239	1,0
Vakantielogies	2 139	2 300	1 167	1 284	1 263	-21	0,2
Enkel commercieel gebruik	55 033	48 466	46 032	45 126	45 090	-36	7,6
Individuele vakantiewoningen	383 790	407 755	415 440	430 090	430 400	+310	72,5
Vakantiewoningen op vakantieparken/ tweede verblijfparken	26 260	28 290	28 760	28 390	28 700	+310	4,8
Langetermijnkampeerplaatsen	100 066	94 285	91 211	89 830	89 679	-151	15,1
Gemengd gebruik (verhuur + tweede verblijf)	510 116	530 330	535 411	548 310	548 779	+469	92,4
Totale beddencapaciteit	565 149	578 796	581 443	593 436	593 869	+433	100,0

Bron: Westtoer, VLIS en gemeenten

Tabel 1.2:
Capaciteit hotels naar classificatie, Kust

Classificatie	2002	2007	2011	2013	2014	2013-2014	In % 2014
*	76	45	27	17	12	-5	5,9
**	85	75	67	58	62	+4	30,5
***	114	107	102	97	100	+3	49,3
****	28	24	25	28	29	+1	14,3
Hotels	303	251	221	200	203	+3	100,0
*	1 300	834	568	404	330	-74	5,8
**	1 641	1 409	1 326	1 184	1 216	+32	21,4
***	3 043	2 977	2 875	2 803	2 833	+30	49,7
****	1 206	1 071	1 122	1 316	1 316	+0	23,1
Hotelkamers	7 190	6 291	5 891	5 707	5 695	-12	100,0

Bron: Westtoer en VLIS

Tabel 1.3:
Capaciteit hotels naar grootte, Kust

Grootte	2002	2007	2011	2013	2014	2013-2014	In % 2014
1 – 15 kamers	138	109	89	80	79	-1	38,9
16 – 50 kamers	137	118	106	91	95	+4	46,8
51 – 100 kamers	24	19	21	23	24	+1	11,8
>100 kamers	4	5	5	6	5	-1	2,5
Hotels	303	251	221	200	203	+3	100,0
1 – 15 kamers	1 402	1 110	860	795	792	-3	13,9
16 – 50 kamers	3 619	3 242	2 907	2 574	2 650	+76	46,5
51 – 100 kamers	1 645	1 300	1 474	1 575	1 640	+65	28,8
>100 kamers	524	639	650	763	613	-150	10,8
Hotelkamers	7 190	6 291	5 891	5 707	5 695	-12	100,0
Gemiddelde grootte hotels	23,7	25,1	26,7	28,5	28,1	-0	-

Bron: Westtoer en VLIS

Tabel 1.4:
Capaciteit gastenkamers, Kust

	2002	2007	2011	2013	2014	2013-2014	In % 2014
<i>Aangemelde uitbatingen</i>	-	-	50	65	81	+16	56,6
<i>Vergunde uitbatingen</i>	-	-	11	35	41	+6	28,7
Uitbatingen in logiesdecreet	-	-	61	100	122	+22	85,3
Uitbatingen buiten logiesdecreet	83	105	89	43	21	-22	14,7
Uitbatingen	83	105	150	143	143	+0	100,0
<i>Aangemelde kamers</i>	-	-	95	123	149	+26	40,7
<i>Vergunde kamers</i>	-	-	43	144	163	+19	44,5
Kamers in logiesdecreet	-	-	138	267	312	+45	85,2
Kamers buiten logiesdecreet	197	243	229	115	54	-61	14,8
Kamers	197	243	367	382	366	-16	100,0

Bron: Westtoer en VLIS

Tabel 1.5:
Capaciteit jeugdlogies en vakantiecentra, Kust

	2002	2007	2011	2013	2014	2013-2014
Jeugdlogies						
Uitbatingen	43	44	48	49	47	-2
Kamers/ slaapzalen	1 030	1 176	1 174	1 192	1 128	-64
Vaste bedden­capaciteit	4 742	5 045	5 568	5 702	5 463	-239
Andere bedden­capaciteit	172	236	279	300	300	+0
Totale bedden­capaciteit	4 914	5 281	5 847	6 002	5 763	-239
Vakantiecentra						
Uitbatingen	35	31	23	18	18	+0
Kamers/ vakantiewoningen	2 490	2 385	1 767	1 556	1 602	+46
Totale bedden­capaciteit	7 750	7 252	5 228	4 574	5 089	+515

Bron: Westtoer, CJT en VLIS

Tabel 1.6:
Capaciteit op kampeerbedrijven en vakantieparken, Kust

	2002	2007	2011	2013	2014	2013-2014
Kampeerbedrijven						
Uitbatingen	112	102	101	99	97	-2
Kortkampeerplaatsen (≤ 31 dagen)	5 299	4 104	4 124	4 159	4 089	-70
Langetermijnkampeerplaatsen (> 31 dagen)	24 362	22 978	22 281	21 964	21 944	-20
Totaal kampeerplaatsen	29 661	27 082	26 405	26 123	26 033	-90
Vakantieparken						
Uitbatingen	4	5	4	2	2	+0
Huurvakantiewoningen (volledig in centrale verhuur)	893	833	860	800	800	+0
Vakantiewoningen	1 067	1 299	1 315	437	437	+0
Totaal vakantiewoningen	1 960	2 132	2 175	1 237	1 237	+0

Bron: Westtoer en VLIS

Tabel 1.7:
Capaciteit vakantiewoningen, Kust

	2002	2007	2011	2013	2014	2013-2014	In % 2014
Individuele vakantiewoningen	76 758	81 551	83 088	86 018	86 080	+62	93,7
Vakantiewoningen op tweede verblijf parken	4 185	4 359	4 437	5 241	5 303	+62	5,8
Vakantiewoningen op vakantieparken	1 067	1 299	1 315	437	437	+0	0,5
Totaal vakantiewoningen	82 010	87 209	88 840	91 696	91 820	+124	100,0
Herkomst eigenaars (excl. vakantiewoningen op vakantieparken)							
België	n.b.	79 266	81 041	84 420	84 541	+121	92,5
Duitsland	n.b.	2 306	2 044	2 303	2 258	-45	2,5
Nederland	n.b.	1 246	1 272	1 228	1 174	-54	1,3
Frankrijk	n.b.	1 460	1 483	1 431	1 442	+11	1,6
Luxemburg	n.b.	1 117	1 175	1 274	1 310	+36	1,4
Verenigd Koninkrijk	n.b.	95	94	105	107	+2	0,1
Niet-buurlanden	n.b.	420	416	498	551	+53	0,6
Totaal	80 943	85 910	87 525	91 259	91 383	+124	100,0

Bron: Gemeentelijke hoofdkohieren tweede woningen, VLIS en Westtoer

Tabel 1.8:
Watersport en musea/ attracties, Kust

	2002	2007	2011	2013	2014	2013-2014
Watersport						
Watersportclubs	25	27	26	26	26	+0
Jachtclubs	12	13	13	13	13	+0
Ligplaatsen in jachthavens	3 153	3 517	3 553	3 553	3 553	+0
Musea/ Attracties (> 5000 bezoekers)						
2003						
Attractieparken/ Rondvaarten	13	9	12	11	11	+0
Wetenschap / Natuur	4	3	3	4	4	+0
Kunsten	4	2	4	4	4	+0
Historisch	7	4	11	11	11	+0
Ambachtelijk	4	7	4	4	4	+0
Totaal musea/ attracties	32	25	34	34	34	+0

Bron: Westtoer en MDK

Deel 2: Vraag

Tabel 2.1:
Verblijfstoerisme naar logiesvorm (aankomsten), Kust

Logiesvorm	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Hotels	901 255	831 662	864 128	854 888	900 105	+45 217
<i>Gastenkamers</i>	<i>25 645</i>	<i>30 816</i>	<i>38 731</i>	<i>46 454</i>	<i>40 306</i>	<i>-6 148</i>
Vakantieparken	219 499	192 784	251 820	220 895	472 449	+28 934
Vakantiecentra	380 395	384 816	409 545	384 680		
Jeugdlogies					162 060	
Kortkampeerplaatsen	123 434	128 971	120 080	120 694	119 863	-831
Vakantielogies	-	-	-	-	17 873	-
Commercieel logies (FOD cijfers)	1 650 228	1 569 049	1 684 304	1 627 611	1 712 656	+85 045
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	370 619	365 290	336 530	306 198	<i>313 180</i>	+6 982
<i>Directe verhuur (via eigenaar/ derde)</i>	<i>559 323</i>	<i>557 167</i>	<i>557 302</i>	<i>468 410</i>	<i>470 510</i>	+2 100
Commercieel logies (incl. vakantiewoningen)	2 580 170	2 491 506	2 578 136	2 402 219	2 496 346	+94 127
<i>Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen</i>	<i>1 746 357</i>	<i>1 739 014</i>	<i>2 334 913</i>	<i>1 944 340</i>	<i>1 931 920</i>	<i>-12 420</i>
<i>Langetermijnkampeerplaatsen</i>	<i>616 960</i>	<i>616 796</i>	<i>612 066</i>	<i>603 980</i>	<i>603 980</i>	+0
Tweedeverblijfsgebruik	2 363 317	2 355 810	2 946 979	2 548 320	2 535 900	-12 420
Totaal	4 943 487	4 847 316	5 525 115	4 950 539	5 032 246	+81 707

De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.2:
Verblijfstoerisme naar logiesvorm (overnachtingen), Kust

Logiesvorm	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Hotels	2 128 449	1 886 087	1 861 350	1 801 276	1 875 058	+73 782
<i>Gastenkamers</i>	<i>58 983</i>	<i>70 876</i>	<i>89 080</i>	<i>95 088</i>	<i>79 735</i>	<i>-15 353</i>
Vakantieparken	1 101 581	949 721	1 162 118	975 167	1 859 136	+120 551
Vakantiecentra	1 426 008	1 387 995	1 410 524	1 310 313		
Jeugdlogies					546 895	
Kortkampeerplaatsen	707 948	667 119	631 783	573 016	577 033	+4 017
Vakantielogies	-	-	-	-	33 971	-
Commercieel logies (FOD cijfers)	5 422 969	4 961 798	5 154 855	4 754 860	4 971 828	+216 968
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	5 379 153	4 968 051	4 519 313	3 986 298	<i>4 090 900</i>	<i>+104 602</i>
<i>Directe verhuur (via eigenaar/ derde)</i>	<i>5 517 221</i>	<i>4 987 014</i>	<i>4 805 593</i>	<i>3 697 560</i>	<i>3 756 630</i>	<i>+59 070</i>
Commercieel logies (incl. vakantiewoningen)	16 319 343	14 916 863	14 479 761	12 438 718	12 819 358	+380 640
<i>Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen</i>	<i>13 300 362</i>	<i>12 469 672</i>	<i>13 818 377</i>	<i>12 097 400</i>	<i>12 195 760</i>	<i>+98 360</i>
<i>Langetermijnkampeerplaatsen</i>	<i>3 593 872</i>	<i>3 595 759</i>	<i>3 568 943</i>	<i>3 519 430</i>	<i>3 516 510</i>	<i>-2 920</i>
Tweedeverblijfsgebruik	16 894 234	16 065 431	17 387 320	15 616 830	15 712 270	+95 440
Totaal	33 213 577	30 982 294	31 867 081	28 055 548	28 531 628	+476 080

De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.3:
Verblijfstoerisme naar logiesvorm (gemiddelde verblijfsduur in nachten), Kust

Logiesvorm	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Hotels	2,4	2,3	2,2	2,1	2,1	-
<i>Gastenkamers</i>	2,3	2,3	2,3	2,0	2,0	-
Vakantieparken	5,0	4,9	4,6	4,4	3,9	-
Vakantiecentra	3,7	3,6	3,4	3,4		
Jeugdlogies					3,4	
Kortkampeerplaatsen	5,7	5,2	5,3	4,7	4,8	-
Vakantielogies	-	-	-	-	1,9	-
Commercieel logies (FOD cijfers)	3,3	3,2	3,1	2,9	2,9	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,5	13,6	13,4	13,0	13,1	-
<i>Directe verhuur (via eigenaar/ derde)</i>	9,9	9,0	8,6	7,9	8,0	-
Commercieel logies (incl. vakantiewoningen)	6,3	6,0	5,6	5,2	5,1	-
<i>Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen</i>	7,6	7,2	5,9	6,2	6,3	-
<i>Langetermijnkampeerplaatsen</i>	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	-
Tweedeverblijfsgebruik	7,1	6,8	5,9	6,1	6,2	-
Totaal	6,7	6,4	5,8	5,7	5,7	-

De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.4:
Verblijfstoerisme commercieel logies naar doel, Kust

	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Aankomsten	2 580 170	2 491 506	2 578 136	2 402 219	2 496 346	+94 127
Ontspanning, vakantie	2 449 121	2 405 698	2 484 321	2 302 354	2 388 308	+85 954
Conferenties, congres, seminaries	53 602	34 188	56 167	56 766	63 780	+7 014
Andere beroepsdoeleinden	77 447	51 620	37 648	43 099	44 258	+1 159
Overnachtingen	16 319 343	14 916 863	14 479 761	12 438 718	12 819 358	+380 640
Ontspanning, vakantie	15 998 033	14 725 781	14 256 058	12 190 806	12 559 653	+368 847
Conferenties, congres, seminaries	112 032	77 237	132 347	152 405	153 925	+1 520
Andere beroepsdoeleinden	209 278	113 845	91 356	95 507	105 780	+10 273
Gemiddelde verblijfsduur in nachten	6,3	6,0	5,6	5,2	5,1	-
Ontspanning, vakantie	6,5	6,1	5,7	5,3	5,3	-
Conferenties, congres, seminaries	2,1	2,3	2,4	2,7	2,4	-
Andere beroepsdoeleinden	2,7	2,2	2,4	2,2	2,4	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.5:
Bruto kamerbezettingsgraad hotels (in %), Kust

Maand	2009	2011	2013	2014
Januari	16,8	18,5	20,0	20,9
Februari	27,3	24,2	28,5	27,4
Maart	28,0	34,3	37,0	44,1
April	49,5	53,7	46,8	55,0
Mei	55,9	52,7	58,2	59,2
Juni	56,0	64,5	64,6	66,8
Juli	72,9	73,0	82,1	77,8
Augustus	82,2	78,0	87,4	84,2
September	59,8	64,2	65,5	69,8
Oktober	35,8	42,4	43,0	46,2
November	28,3	30,0	32,5	32,9
December	26,1	25,7	30,3	29,4
Jaar	45,2	46,9	49,8	51,4
Aantal hotels in steekproef	137	132	108	105

Bron: Westtoer (Hotelbarometer)

Tabel 2.6:
Aantal hotels naar categorie van kamerbezettingsgraad hotels, Kust

Bruto bezettingsgraad	2009	2011	2012	2013	2014
70,0 en meer	4	5	5	5	9
60,0 – 69,9	14	17	10	19	18
50,0 – 59,9	31	27	29	22	23
40,0 – 49,9	26	29	19	28	26
30,0 – 39,9	34	27	27	20	20
Minder dan 30,0	28	27	22	14	9
Aantal hotels in steekproef	137	132	112	108	105

Bron: Westtoer (Hotelbarometer)

Tabel 2.7:
Herkomst van verblijfstoerisme commercieel logies, Kust

	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Aankomsten	2 580 170	2 491 506	2 578 136	2 402 219	2 496 346	+94 127
België	2 042 948	2 007 278	2 056 760	1 945 143	2 035 878	+90 735
Nederland	166 106	152 447	169 677	120 321	114 308	-6 013
Duitsland	118 566	119 005	131 492	111 209	115 515	+4 306
Frankrijk	85 498	93 711	107 963	110 315	111 765	+1 450
Verenigd Koninkrijk	91 111	52 311	47 898	49 172	50 454	+1 282
Luxemburg	36 108	34 833	38 289	35 007	35 735	+728
Niet-buurlanden	39 833	31 921	26 057	31 052	32 691	+1 639
Overnachtingen	16 319 343	14 916 863	14 479 761	12 438 718	12 819 358	+380 640
België	13 527 477	12 532 984	12 059 421	10 384 097	10 720 692	+336 595
Nederland	962 327	748 888	753 659	510 547	494 332	-16 215
Duitsland	725 190	706 696	761 095	609 790	656 520	+46 730
Frankrijk	474 135	423 029	440 806	449 157	446 349	-2 808
Verenigd Koninkrijk	297 075	168 697	157 631	162 354	167 884	+5 530
Luxemburg	199 308	185 044	204 905	172 745	174 453	+1 708
Niet-buurlanden	133 831	151 525	102 244	150 028	159 128	+9 100
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	6,3	6,0	5,6	5,2	5,1	-
België	6,6	6,2	5,9	5,3	5,3	-
Nederland	5,8	4,9	4,4	4,2	4,3	-
Duitsland	6,1	5,9	5,8	5,5	5,7	-
Frankrijk	5,5	4,5	4,1	4,1	4,0	-
Verenigd Koninkrijk	3,3	3,2	3,3	3,3	3,3	-
Luxemburg	5,5	5,3	5,4	4,9	4,9	-
Niet-buurlanden	3,4	4,7	3,9	4,8	4,9	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.8:
Herkomst van verblijfstoerisme commercieel logies bij vakanties, Kust

	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Aankomsten	2 449 121	2 405 698	2 484 321	2 302 354	2 388 308	+85 954
België	1 950 661	1 942 866	1 983 312	1 865 006	1 945 518	+80 512
Nederland	162 324	149 921	165 612	115 613	109 714	-5 899
Duitsland	114 400	115 402	126 647	107 263	112 050	+4 787
Frankrijk	82 402	91 181	105 998	108 190	109 524	+1 334
Verenigd Koninkrijk	75 839	47 310	44 452	46 476	48 413	+1 937
Luxemburg	34 801	34 059	37 065	33 837	35 138	+1 301
Niet-buurlanden	28 694	24 959	21 235	25 969	27 951	+1 982
Overnachtingen	15 998 033	14 725 781	14 256 058	12 190 806	12 559 653	+368 847
België	13 307 361	12 393 766	11 887 083	10 187 957	10 499 102	+311 145
Nederland	954 001	743 334	744 895	500 390	484 746	-15 644
Duitsland	715 282	697 127	748 296	595 327	648 578	+53 251
Frankrijk	465 774	418 423	437 364	445 246	442 286	-2 960
Verenigd Koninkrijk	252 446	155 413	149 018	156 436	163 193	+6 757
Luxemburg	194 983	182 671	200 779	168 866	173 357	+4 491
Niet-buurlanden	108 186	135 047	88 623	136 584	148 391	+11 807
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	6,5	6,1	5,7	5,3	5,3	-
België	6,8	6,4	6,0	5,5	5,4	-
Nederland	5,9	5,0	4,5	4,3	4,4	-
Duitsland	6,3	6,0	5,9	5,6	5,8	-
Frankrijk	5,7	4,6	4,1	4,1	4,0	-
Verenigd Koninkrijk	3,3	3,3	3,4	3,4	3,4	-
Luxemburg	5,6	5,4	5,4	5,0	4,9	-
Niet-buurlanden	3,8	5,4	4,2	5,3	5,3	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.9:
Herkomst van verblijfstoerisme commercieel logies bij zakentoeerisme, Kust

	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Aankomsten	131 049	85 808	93 815	99 865	108 038	+8 173
België	92 287	64 412	73 448	80 137	90 360	+10 223
Nederland	3 782	2 526	4 065	4 708	4 594	-114
Duitsland	4 166	3 603	4 845	3 946	3 465	-481
Frankrijk	3 096	2 530	1 965	2 125	2 241	+116
Verenigd Koninkrijk	15 272	5 001	3 446	2 696	2 041	-655
Luxemburg	1 307	774	1 224	1 170	597	-573
Niet-buurlanden	11 139	6 962	4 822	5 083	4 740	-343
Overnachtingen	321 310	191 082	223 703	247 912	259 705	+11 793
België	220 116	139 218	172 338	196 140	221 590	+25 450
Nederland	8 326	5 554	8 764	10 157	9 586	-571
Duitsland	9 908	9 569	12 799	14 463	7 942	-6 521
Frankrijk	8 361	4 606	3 442	3 911	4 063	+152
Verenigd Koninkrijk	44 629	13 284	8 613	5 918	4 691	-1 227
Luxemburg	4 325	2 373	4 126	3 879	1 096	-2 783
Niet-buurlanden	25 645	16 478	13 621	13 444	10 737	-2 707
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	2,5	2,2	2,4	2,5	2,4	-
België	2,4	2,2	2,3	2,4	2,5	-
Nederland	2,2	2,2	2,2	2,2	2,1	-
Duitsland	2,4	2,7	2,6	3,7	2,3	-
Frankrijk	2,7	1,8	1,8	1,8	1,8	-
Verenigd Koninkrijk	2,9	2,7	2,5	2,2	2,3	-
Luxemburg	3,3	3,1	3,4	3,3	1,8	-
Niet-buurlanden	2,3	2,4	2,8	2,6	2,3	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.10:
Logiesvorm van Belgische vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Aankomsten	1 950 661	1 942 866	1 983 312	1 865 006	1 945 518	+80 512
Hotels	581 810	571 147	595 384	606 869	651 518	+44 649
<i>Gastenkamers</i>	19 288	22 874	28 985	35 456	29 929	-5 527
Vakantieparken	97 961	92 162	116 082	105 665	316 236	+19 506
Vakantiecentra	331 092	340 644	361 356	338 118	147 053	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	83 937	87 351	77 566	79 419	78 569	-850
Vakantielogies	-	-	-	-	13 323	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	313 863	306 522	285 015	259 689	267 440	+7 751
<i>Directe verhuur</i>	522 710	522 166	518 924	439 790	441 450	+1 660
Overnachtingen	13 307 361	12 393 766	11 887 083	10 187 957	10 499 102	+311 145
Hotels	1 322 831	1 253 344	1 226 831	1 206 540	1 281 538	+74 998
<i>Gastenkamers</i>	42 826	50 477	64 580	69 304	56 455	-12 849
Vakantieparken	482 315	462 655	511 878	453 012	1 214 410	+79 399
Vakantiecentra	1 279 555	1 274 070	1 287 440	1 184 247	502 248	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	509 322	479 352	426 854	393 151	403 134	+9 983
Vakantielogies	-	-	-	-	25 057	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	4 611 041	4 235 622	3 883 982	3 415 413	3 495 980	+80 567
<i>Directe verhuur</i>	5 059 471	4 638 246	4 485 518	3 466 290	3 520 280	+53 990
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	6,8	6,4	6,0	5,5	5,4	-
Hotels	2,3	2,2	2,1	2,0	2,0	-
<i>Gastenkamers</i>	2,2	2,2	2,2	2,0	1,9	-
Vakantieparken	4,9	5,0	4,4	4,3	3,8	-
Vakantiecentra	3,9	3,7	3,6	3,5	3,4	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	6,1	5,5	5,5	5,0	5,1	-
Vakantielogies	-	-	-	-	1,9	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,7	13,8	13,6	13,2	13,1	-
<i>Directe verhuur</i>	9,7	8,9	8,6	7,9	8,0	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.11:
Logiesvorm van buitenlandse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Aankomsten	498 460	462 832	501 009	437 348	442 382	+5 034
Hotels	232 118	202 018	207 193	181 398	186 028	+4 630
<i>Gastenkamers</i>	6 357	7 942	9 746	9 032	9 156	+124
Vakantieparken	113 164	100 622	134 288	115 094	120 082	-4 321
Vakantiecentra	13 955	16 861	17 379	15 923	6 614	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	39 497	41 620	42 510	40 772	41 254	+482
Vakantielogies	-	-	-	-	4 448	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	56 756	58 768	51 515	46 509	45 740	-769
<i>Directe verhuur</i>	36 613	35 001	38 378	28 620	29 060	+440
Overnachtingen	2 690 672	2 332 015	2 368 975	2 002 849	2 059 688	+56 839
Hotels	601 081	509 751	499 856	443 034	451 035	+8 001
<i>Gastenkamers</i>	16 157	20 399	24 500	21 869	20 767	-1 102
Vakantieparken	598 800	487 066	640 979	521 566	557 096	+9 793
Vakantiecentra	50 146	45 835	43 309	43 245	17 508	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	198 626	187 767	204 925	170 980	173 592	+2 612
Vakantielogies	-	-	-	-	8 420	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	768 112	732 429	635 331	570 885	594 920	+24 035
<i>Directe verhuur</i>	457 750	348 768	320 075	231 270	236 350	+5 080
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	5,4	5,0	4,7	4,6	4,7	-
Hotels	2,6	2,5	2,4	2,4	2,4	-
<i>Gastenkamers</i>	2,5	2,6	2,5	2,4	2,3	-
Vakantieparken	5,3	4,8	4,8	4,5	4,6	-
Vakantiecentra	3,6	2,7	2,5	2,7	2,6	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	5,0	4,5	4,8	4,2	4,2	-
Vakantielogies	-	-	-	-	1,9	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	13,5	12,5	12,3	12,3	13,0	-
<i>Directe verhuur</i>	12,5	10,0	8,3	8,1	8,1	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.12:
Logiesvorm van Nederlandse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Aankomsten	162 324	149 921	165 612	115 613	109 714	-5 899
Hotels	59 019	56 677	60 192	44 318	43 919	-399
<i>Gastenkamers</i>	1 555	2 082	2 421	2 332	2 392	+60
Vakantieparken	50 251	45 821	56 061	32 385	28 392	-6 452
Vakantiecentra						
Jeugdlogies	3 663	4 541	5 629	3 942	1 483	
Kortkampeerplaatsen	17 985	14 716	17 289	15 146	15 701	+555
Vakantielogies	-	-	-	-	567	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	15 109	14 570	11 393	9 090	8 700	-390
<i>Directe verhuur</i>	14 742	11 514	12 627	8 400	8 560	+160
Overnachtingen	954 001	743 334	744 895	500 390	484 746	-15 644
Hotels	128 007	122 164	124 682	88 298	88 945	+647
<i>Gastenkamers</i>	3 316	4 472	5 251	5 300	4 893	-407
Vakantieparken	266 380	226 597	269 569	154 872	138 509	-20 694
Vakantiecentra						
Jeugdlogies	9 130	11 077	12 641	9 154	4 823	
Kortkampeerplaatsen	101 910	70 750	86 614	70 809	68 543	-2 266
Vakantielogies	-	-	-	-	1 213	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	212 299	182 775	144 317	114 537	119 030	+4 493
<i>Directe verhuur</i>	232 959	125 499	101 821	57 420	58 790	+1 370
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	5,9	5,0	4,5	4,3	4,4	-
Hotels	2,2	2,2	2,1	2,0	2,0	-
<i>Gastenkamers</i>	2,1	2,1	2,2	2,3	2,0	-
Vakantieparken	5,3	4,9	4,8	4,8	4,9	-
Vakantiecentra						
Jeugdlogies	2,5	2,4	2,2	2,3	3,3	
Kortkampeerplaatsen	5,7	4,8	5,0	4,7	4,4	-
Vakantielogies	-	-	-	-	2,1	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,1	12,5	12,7	12,6	13,7	-
<i>Directe verhuur</i>	15,8	10,9	8,1	6,8	6,9	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.13:
Logiesvorm van Duitse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Aankomsten	114 400	115 402	126 647	107 263	112 050	+4 787
Hotels	43 441	40 382	43 457	39 271	39 157	-114
<i>Gastenkamers</i>	2 475	3 080	3 563	2 806	3 415	+609
Vakantieparken	24 668	24 338	27 546	20 649	25 698	+3 315
Vakantiecentra	2 402	2 935	3 049	2 728	994	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	9 975	11 683	14 896	13 991	14 685	+694
Vakantielogies	-	-	-	-	1 111	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	21 870	23 463	22 644	20 408	19 490	-918
Directe verhuur	9 569	9 521	11 492	7 410	7 500	+90
Overnachtingen	715 282	697 127	748 296	595 327	648 578	+53 251
Hotels	127 115	118 826	124 524	110 661	110 459	-202
<i>Gastenkamers</i>	6 994	8 922	9 837	8 361	9 616	+1 255
Vakantieparken	158 464	135 012	162 405	111 100	135 981	+20 872
Vakantiecentra	6 141	8 703	8 432	7 276	3 267	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	49 864	54 480	81 460	65 287	70 846	+5 559
Vakantielogies	-	-	-	-	2 149	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	269 533	272 035	262 430	227 792	250 460	+22 668
Directe verhuur	97 171	99 149	99 208	64 850	65 800	+950
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	6,3	6,0	5,9	5,6	5,8	-
Hotels	2,9	2,9	2,9	2,8	2,8	-
<i>Gastenkamers</i>	2,8	2,9	2,8	3,0	2,8	-
Vakantieparken	6,4	5,5	5,9	5,4	5,3	-
Vakantiecentra	2,6	3,0	2,8	2,7	3,3	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	5,0	4,7	5,5	4,7	4,8	-
Vakantielogies	-	-	-	-	1,9	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	12,3	11,6	11,6	11,2	12,9	-
<i>Directe verhuur</i>	10,2	10,4	8,6	8,8	8,8	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.14:
Logiesvorm van Franse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Aankomsten	82 402	91 181	105 998	108 190	109 524	+1 334
Hotels	25 934	31 052	34 098	29 545	31 737	+2 192
<i>Gastenkamers</i>	779	946	1 347	1 833	1 683	-150
Vakantieparken	28 341	24 940	43 989	52 849	53 187	-2 069
Vakantiecentra	3 268	4 043	4 128	4 458	2 051	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	5 652	9 016	3 618	3 768	3 699	-69
Vakantielogies	-	-	-	-	1 927	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	11 690	11 839	9 716	8 157	7 600	-557
<i>Directe verhuur</i>	6 738	9 345	9 102	7 580	7 640	+60
Overnachtingen	465 774	418 423	437 364	445 246	442 286	-2 960
Hotels	49 892	57 023	60 469	52 426	54 725	+2 299
<i>Gastenkamers</i>	1 543	1 847	2 568	3 463	2 937	-526
Vakantieparken	117 463	96 082	173 846	207 897	214 893	-2 634
Vakantiecentra	19 771	9 291	7 647	12 606	2 976	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	25 640	42 223	11 663	10 630	11 166	+536
Vakantielogies	-	-	-	-	3 329	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	170 651	143 196	122 714	95 874	88 680	-7 194
<i>Directe verhuur</i>	80 814	68 761	58 457	62 350	63 580	+1 230
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	5,7	4,6	4,1	4,1	4,0	-
Hotels	1,9	1,8	1,8	1,8	1,7	-
<i>Gastenkamers</i>	2,0	2,0	1,9	1,9	1,7	-
Vakantieparken	4,1	3,9	4,0	3,9	4,0	-
Vakantiecentra	6,0	2,3	1,9	2,8	1,5	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	4,5	4,7	3,2	2,8	3,0	-
Vakantielogies	-	-	-	-	1,7	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,6	12,1	12,6	11,8	11,7	-
<i>Directe verhuur</i>	12,0	7,4	6,4	8,2	8,3	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.15:
Logiesvorm van Britse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Aankomsten	75 839	47 310	44 452	46 476	48 413	+1 937
Hotels	63 398	39 039	34 290	33 587	35 657	+2 070
<i>Gastenkamers</i>	702	739	930	826	704	-122
Vakantieparken	6 412	2 172	2 846	4 695	5 467	+141
Vakantiecentra	1 227	1 579	1 564	2 008	1 377	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	2 778	2 793	3 243	3 602	3 311	-291
Vakantielogies	-	-	-	-	367	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	925	709	1 057	1 298	1 060	-238
<i>Directe verhuur</i>	397	279	522	460	470	+10
Overnachtingen	252 446	155 413	149 018	156 436	163 193	+6 757
Hotels	186 756	116 119	96 960	96 044	102 412	+6 368
<i>Gastenkamers</i>	1 889	2 047	2 684	1 992	1 335	-657
Vakantieparken	36 114	11 116	13 780	22 265	25 813	+3 144
Vakantiecentra	3 282	4 540	3 854	4 858	4 454	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	9 641	9 007	12 021	9 955	8 730	-1 225
Vakantielogies	-	-	-	-	899	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	13 156	10 028	16 901	16 752	14 760	-1 992
<i>Directe verhuur</i>	1 608	2 556	2 818	4 570	4 790	+220
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	3,3	3,3	3,4	3,4	3,4	-
Hotels	2,9	3,0	2,8	2,9	2,9	-
<i>Gastenkamers</i>	2,7	2,8	2,9	2,4	1,9	-
Vakantieparken	5,6	5,1	4,8	4,7	4,7	-
Vakantiecentra	2,7	2,9	2,5	2,4	3,2	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	3,5	3,2	3,7	2,8	2,6	-
Vakantielogies	-	-	-	-	2,4	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,2	14,1	16,0	12,9	13,9	-
<i>Directe verhuur</i>	4,1	9,2	5,4	9,9	10,2	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.16:
Logiesvorm van Luxemburgse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Aankomsten	34 801	34 059	37 065	33 837	35 138	+1 301
Hotels	18 509	19 099	21 251	19 630	20 859	+1 229
<i>Gastenkamers</i>	491	661	948	342	332	-10
Vakantieparken	3 104	2 976	3 082	2 889	4 561	+366
Vakantiecentra	1 729	1 942	1 687	1 618	312	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	1 054	1 188	1 271	1 178	1 210	+32
Vakantielogies	-	-	-	-	104	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	5 592	5 560	4 884	4 650	4 150	-500
<i>Directe verhuur</i>	4 322	2 633	3 942	3 530	3 610	+80
Overnachtingen	194 983	182 671	200 779	168 866	173 357	+4 491
Hotels	58 252	59 055	61 808	57 088	58 760	+1 672
<i>Gastenkamers</i>	1 575	2 040	2 824	826	754	-72
Vakantieparken	17 875	16 128	16 529	14 913	22 414	+1 607
Vakantiecentra	8 178	8 294	7 646	6 688	794	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	5 170	5 767	5 928	5 657	7 166	+1 509
Vakantielogies	-	-	-	-	209	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	68 584	66 803	56 962	56 414	55 410	-1 004
<i>Directe verhuur</i>	35 349	24 584	49 082	27 280	27 850	+570
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	5,6	5,4	5,4	5,0	4,9	-
Hotels	3,1	3,1	2,9	2,9	2,8	-
<i>Gastenkamers</i>	3,2	3,1	3,0	2,4	2,3	-
Vakantieparken	5,8	5,4	5,4	5,2	4,9	-
Vakantiecentra	4,7	4,3	4,5	4,1	2,5	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	4,9	4,9	4,7	4,8	5,9	-
Vakantielogies	-	-	-	-	2,0	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	12,3	12,0	11,7	12,1	13,4	-
<i>Directe verhuur</i>	8,2	9,3	12,5	7,7	7,7	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.17:
Logiesvorm van vakantiegangers uit niet-buurlanden in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Aankomsten	28 694	24 959	21 235	25 969	27 937	+1 968
Hotels	21 817	15 769	13 905	15 047	14 699	-348
<i>Gastenkamers</i>	355	434	537	893	1 024	+131
Vakantieparken	388	375	764	1 627	2 777	+378
Vakantiecentra	1 666	1 821	1 322	1 169	397	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	2 053	2 224	2 193	3 087	2 648	-439
Vakantielogies	-	-	-	-	372	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	1 570	2 627	1 821	2 906	4 740	+1 834
<i>Directe verhuur</i>	845	1 709	693	1 240	1 280	+40
Overnachtingen	108 186	135 047	88 623	136 584	148 363	+11 779
Hotels	51 059	36 564	31 413	38 517	35 734	-2 783
<i>Gastenkamers</i>	840	1 071	1 336	1 927	2 067	+140
Vakantieparken	2 504	2 131	4 850	10 519	19 486	+7 498
Vakantiecentra	3 644	3 930	3 089	2 663	1 194	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	6 401	5 540	7 239	8 642	7 141	-1 501
Vakantielogies	-	-	-	-	621	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	33 889	57 592	32 007	59 516	66 580	+7 064
<i>Directe verhuur</i>	9 849	28 219	8 689	14 800	15 540	+740
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	3,8	5,4	4,2	5,3	5,3	-
Hotels	2,3	2,3	2,3	2,6	2,4	-
<i>Gastenkamers</i>	2,4	2,5	2,5	2,2	2,0	-
Vakantieparken	6,5	5,7	6,3	6,5	7,0	-
Vakantiecentra	2,2	2,2	2,3	2,3	3,0	
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	3,1	2,5	3,3	2,8	2,7	-
Vakantielogies	-	-	-	-	1,7	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	21,6	21,9	17,6	20,5	14,0	-
<i>Directe verhuur</i>	11,7	16,5	12,5	11,9	12,1	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.18:
Herkomst van tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen, Kust

	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Aankomsten	1 746 357	1 739 014	2 334 913	1 944 340	1 931 920	-12 420
België	1 632 433	1 644 244	2 194 474	1 855 990	1 843 470	-12 520
Nederland	38 911	33 535	45 116	25 150	25 550	+400
Duitsland	24 533	17 020	31 833	15 380	15 650	+270
Frankrijk	33 545	26 217	38 109	28 270	27 470	-800
Verenigd Koninkrijk	1 439	1 156	1 664	1 890	1 890	+0
Luxemburg	10 136	12 702	16 266	12 490	12 680	+190
Niet-buurlanden	5 360	4 140	7 451	5 170	5 210	+40
Overnachtingen	13 300 363	12 469 672	13 818 377	12 097 400	12 195 760	+98 360
België	12 086 567	11 554 667	12 621 517	11 252 880	11 350 570	+97 690
Nederland	438 507	299 851	354 156	244 480	248 220	+3 740
Duitsland	251 915	173 835	272 599	158 670	161 650	+2 980
Frankrijk	253 487	186 392	273 505	194 670	193 440	-1 230
Verenigd Koninkrijk	17 564	10 162	11 364	8 020	8 400	+380
Luxemburg	114 114	155 919	143 691	151 520	153 700	+2 180
Niet-buurlanden	138 209	88 846	141 545	87 160	79 780	-7 380
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	7,6	7,2	5,9	6,2	6,3	-
België	7,4	7,0	5,8	6,1	6,2	-
Nederland	11,3	8,9	7,8	9,7	9,7	-
Duitsland	10,3	10,2	8,6	10,3	10,3	-
Frankrijk	7,6	7,1	7,2	6,9	7,0	-
Verenigd Koninkrijk	12,2	8,8	6,8	4,2	4,4	-
Luxemburg	11,3	12,3	8,8	12,1	12,1	-
Niet-buurlanden	25,8	21,5	19,0	16,9	15,3	-

Bron: Westtoer

Tabel 2.19:

Spreiding van verblijfstoerisme in commercieel logies (overnachtingen) over het jaar, Kust

	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Januari	248 660	185 961	217 832	197 007	200 225	+3 218
Februari	447 554	356 923	291 655	342 981	300 072	-42 909
Maart	532 758	417 241	524 138	518 786	554 234	+35 448
April	1 744 971	1 422 757	1 490 872	1 118 138	1 320 385	+202 247
Mei	1 354 081	1 346 741	1 054 459	1 096 450	958 728	-137 722
Juni	1 897 227	1 587 730	1 705 379	1 257 234	1 373 032	+115 798
Juli	2 856 591	2 689 221	2 731 931	2 206 289	2 205 655	-634
Augustus	2 949 492	3 027 411	2 738 021	2 521 742	2 567 425	+45 683
September	1 876 967	1 573 536	1 430 617	1 247 653	1 315 665	+68 012
Oktober	923 617	798 356	790 596	735 005	859 326	+124 321
November	616 683	629 692	659 240	496 300	508 763	+12 463
December	870 742	881 294	845 021	752 102	655 848	-96 254
Totaal	16 319 343	14 916 863	14 479 761	12 489 687	12 819 358	+329 671
% jul / aug commercieel logies	35,6	38,3	37,8	37,9	37,2	-
% jul / aug tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen	31,6	33,3	32,1	32,4	34,3	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.20:
Gemiddelde verblijfsduur in nachten in juli / augustus, Kust

	2007	2009	2011	2013	2014
Juli / augustus					
Hotels	2,7	2,5	2,4	2,3	n.b.
Gastenkamers	2,6	2,6	2,6	2,2	n.b.
Vakantieparken	6,9	6,2	6,1	5,4	n.b.
Kortkampeerplaatsen	6,3	5,6	5,8	5,0	n.b.
Vakantiecentra	5,4	5,1	5,0	4,9	n.b.
Jeugdlogies					
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,8	13,7	13,7	13,2	13,3
Directe verhuur	13,2	12,0	12,0	10,4	10,5
Commercieel logies	7,6	7,1	7,1	6,5	6,7
Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen	13,3	11,5	9,5	9,8	9,8
Buiten juli / augustus					
Hotels	2,2	2,2	2,1	2,0	n.b.
Gastenkamers	2,2	2,2	2,2	1,8	n.b.
Vakantieparken	4,5	4,5	4,3	3,8	n.b.
Kortkampeerplaatsen	5,0	4,6	4,7	3,3	n.b.
Vakantiecentra	3,3	3,2	3,0	2,2	n.b.
Jeugdlogies					
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,4	13,5	13,2	12,9	12,9
Directe verhuur	8,7	7,6	7,2	6,8	6,9
Commercieel logies	5,4	5,1	4,7	4,3	4,5
Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen	6,4	6,0	5,0	5,3	5,3

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.21:
Bezoekers aan attracties (> 5 000 bezoekers), Kust

	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Januari	33 678	24 631	46 098	36 801	27 380	+ 875
Februari	67 652	42 981	30 566	39 183	21 030	-3 361
Maart	65 860	58 337	66 127	75 124	53 727	+11 667
April	235 983	257 420	252 967	242 135	248 972	-12 417
Mei	222 385	268 764	220 065	243 063	225 855	-15 241
Juni	196 694	203 401	271 231	243 289	210 065	+8 707
Juli	387 916	394 774	437 583	407 205	328 114	-32 908
Augustus	443 631	499 837	500 223	482 505	430 522	-13 779
September	182 905	176 677	173 580	205 593	163 244	+4 781
Oktober	122 803	126 572	186 309	186 440	207 251	+11 865
November	70 764	100 911	120 483	92 977	102 422	+9 058
December	76 376	57 789	71 596	97 630	110 452	+26 993
Totaal	2 106 647	2 212 094	2 376 828	2 351 945	2 101 728	-3 760
% juli / augustus	39,5	40,4	39,5	37,8	36,1	-
Aantal attracties in steekproef	27	31	30	30	29	-

Volgende attracties werden opgenomen:

Knokke-Heist: For Freedom Museum (geopend 2009), Het Zwin (opgelet! gesloten juli en augustus 2013 en nadien slechts beperkt open tot aan de opening - zomer 2016), Sincfala en Vlindertuin (definitief gestopt oktober 2010).

Zeebrugge: Maritiem Themapark Seafront en Rederij Franlis.

Blankenberge: Belle Epoque (geopend 2008), Sea Life Center (opgelet! geven geen cijfers meer door sedert 2014), Serpentarium, Storms (geopend 2012) en Zuivelmuseum.

Oostende: Albatros Noordzee Cruises (commercieel sedert 2009), Amandine, Earh Explorer (gestopt eind 2012), Fort Napoleon, Franlis Zeetochten, James Ensorhuis, Mercator, Mu.Zee, Provinciedomein Raversyde, Stadsmuseum en Stedelijk Noordzee Aquarium.

Middelkerke: Kusthistories en Les Zéphyr.

Nieuwpoort: Albert I Monument/Westfront.

Koksijde: Abdijmuseum Ter Duinen, BC Doornpanne, NAVIGO Nat.Visserijmuseum (geopend 2008) en Zuidabdijmolen.

Bron: Westtoer (Attractiebarometer)

Tabel 2.22:
Aantal dagtoeristen naar de Kust

	2007	2009	2011	2013	2014	2013-2014
Januari	607 000	569 000	641 000	350 000	467 000	+117 000
Februari	815 000	798 000	617 000	418 000	535 000	+117 000
Maart	1 061 000	1 084 000	1 143 000	799 000	1 239 000	+440 000
April	2 346 000	2 016 000	2 266 000	1 517 000	1 695 000	+178 000
Mei	1 653 000	1 970 000	1 486 000	1 573 000	1 661 000	+88 000
Juni	1 483 000	1 612 000	1 972 000	1 482 000	1 693 000	+211 000
Juli	2 919 000	3 028 000	2 871 000	3 315 000	2 867 000	-448 000
Augustus	3 332 000	3 719 000	3 189 000	3 359 000	3 030 000	-329 000
September	1 453 000	1 337 000	1 548 000	1 378 000	1 453 000	+75 000
Oktober	1 041 000	989 000	1 505 000	958 000	1 252 000	+294 000
November	605 000	800 000	1 036 000	845 000	943 000	+98 000
December	697 000	687 000	711 000	821 000	657 000	-164 000
Totaal	18 012 000	18 607 000	18 984 000	16 815 000	17 492 000	+677 000
% juli / augustus	34,7	36,3	31,9	39,7	33,7	-

Bron: Westtoer onderzoek en meetsysteem

Tabel 2.23:
Aantal gebruikers overzetboten, Kust

	Nieuwpoort				Oostende			
	2012	2013	2014	2013-2014	2012	2013	2014	2013-2014
Januari	4 971	5 636	0	-5 636	16 523	15 543	20 535	+4 992
Februari	10 061	6 811	0	-6 811	21 740	17 254	23 121	+5 867
Maart	11 949	9 859	0	-9 859	36 084	25 676	49 251	+23 575
April	31 645	29 058	15 984	-13 074	52 975	53 519	66 005	+12 486
Mei	30 897	26 672	13 487	-13 185	63 533	57 265	59 901	+2 636
Juni	23 685	23 114	10 511	-12 603	47 474	50 612	57 365	+6 753
Juli	57 185	62 395	20 385	-42 010	91 947	96 002	91 783	-4 219
Augustus	67 844	61 586	19 649	-41 937	105 228	102 947	82 762	-20 185
September	32 404	26 358	11 060	-15 298	58 233	54 499	57 612	+3 113
Oktober	16 560	16 925	17 364	+439	38 465	36 594	45 804	+9 210
November	9 274	7 840	13 805	+5 965	25 731	22 103	30 490	+8 387
December	7 787	0	5 939	+5 939	22 149	22 891	19 160	-3 731
Totaal	304 262	276 254	128 184	-148 070	580 082	554 905	603 789	+48 884
% juli / augustus	41,1	44,9	31,2		34,0	35,9	28,9	

Cijfers overzetboot Nieuwpoort liggen in 2014 iets lager dan 2013 omwille van een nieuwe ligplaats vanaf april 2014.

Bron: MDK

Deel 3: Omzet en bestedingen

Tabel 3.1:
Omzet uit bestedingen van toeristen, Kust

	2014 in miljoen euro	2014 in %
Hotels	204,1	7,3
Gastenkamers	7,5	0,3
Vakantiecentra & -parken	123,7	4,4
Kortkampeerplaatsen	22,4	0,8
Jeugdlogies	19,0	0,7
Vakantielogies	2,3	0,1
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	227,7	8,1
Directe verhuur (via eigenaar/ derde)	199,2	7,1
Commercieel logies (vakantiegangers)	805,9	28,7
Vakantiewoningen	1 143,8	40,8
<i>Variabel</i>	<i>603,7</i>	<i>21,5</i>
<i>Vast</i>	<i>540,1</i>	<i>19,3</i>
Langetermijnkampeerplaatsen	108,4	3,9
<i>Variabel</i>	<i>66,1</i>	<i>2,4</i>
<i>Vast</i>	<i>42,3</i>	<i>1,5</i>
Tweedeverblijfstoerisme	1 252,2	44,7
Jachthavens	22,1	0,8
Dagtoerisme	663,3	23,7
Meeting industrie	60,0	2,1
Totale bestedingen	2 803,5	100,0

Bron: Westtoer

Tabel 3.2:
Directe bestedingen (per persoon) van kusttoeristen (vakantie) naar bestedingscategorie (in euro), 2014

	Dagtoeristen (excl. deze die met autocar komen)	Vakantiegangers commercieel logies	Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen (variabele uitgaven)
Logies	-	28,69	-
Terras, tearoom, café en snacks	22,66	14,94	19,78
Aankopen voedingen en drank	1,37	9,03	11,77
Algemene shopping	10,02	8,92	14,92
Transport	2,63	0,78	1,85
Andere	1,18	1,82	1,18
Per persoon/dag of nacht	37,86	64,17	49,50
Per persoon/per verblijf	37,86	340,10	311,85

Bron: Westtoer

Tabel 3.3:
Omzet uit directe bestedingen van kusttoeristen (vakantie) naar bestedingscategorie (in miljoen euro), 2014

	Dagtoeristen (excl. deze die met autocar komen)	Vakantiegangers commercieel logies	Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen (variabele uitgaven)
Logies	-	360,3	-
Terras, tearoom, café en snacks	390,2	187,6	241,3
Aankopen voedingen en drank	23,5	113,4	143,5
Algemene shopping	174,4	112,1	182,0
Transport	45,1	9,7	22,5
Andere	20,4	22,8	14,4
Directe bestedingen (o.b.v. variabele bestedingen pppn)	653,6	805,9	603,7
Vaste bestedingen op jaarbasis	-	-	540,1

Bron: Westtoer

Tabel 3.4:

Alternatieve inschatting op basis van omzet uit bestedingen van kusttoeristen voor 2014

1 VTE directe werkgelegenheid per 100 000 euro en 0,5 VTE indirecte werkgelegenheid

	2014
Directe werkgelegenheid	28 035
Indirecte werkgelegenheid	14 018
Totale werkgelegenheid	42 053

Bron: Westtoer

Deel 4: Logiescapaciteit naar kustgemeente

Tabel 4.1:
Capaciteit in bedden per kustgemeente, 2014

Logiesvorm	DP	Kok	NP	Mid	O'de	Bre	DH	Bla	Zee	KH	Kust
Hotels	1 124	541	932	939	3 904	195	957	2 325	192	1 832	12 941
Gastenkamers	41	150	119	53	105	6	207	62	0	136	879
Vakantieparken (centrale verhuur)	0	1 415	0	0	0	0	2 585	0	0	0	4 000
Kortkampeerplaatsen (≤ 31 dagen)	4 072	340	1 980	2 985	248	2 343	2 157	674	0	356	15 155
Vakantiecentra	0	726	1 051	0	1 693	0	0	1 619	0	0	5 089
Jeugdlogies	826	1 724	727	593	308	861	324	260	0	140	5 763
Vakantielogies	157	27	30	147	474	8	36	342	0	42	1 263
Enkel commercieel gebruik	6 220	4 923	4 839	4 717	6 732	3 413	6 266	5 282	192	2 506	45 090
Individuele vakantiewoningen	36 275	73 180	43 485	72 485	37 270	6 795	31 710	27 950	3 305	97 945	430 400
Vakantiewoningen op vakantieparken/ tweede verblijfparken	2 145	7 020	3 450	6 820	0	3 330	5 935	0	0	0	28 700
Langetermijnkampeerplaatsen	1 976	3 210	2 492	27 052	1 136	22 793	22 408	4 880	0	3 732	89 679
Gemengd gebruik (verhuur + tweede verblijf)	40 396	83 410	49 427	106 357	38 406	32 918	60 053	32 830	3 305	101 677	548 779
Totale beddenscapaciteit	46 616	88 333	54 266	111 074	45 138	36 331	66 319	38 112	3 497	104 183	593 869

Bron: Westtoer, VLIS en gemeenten

Gegevens uit deze uitgave mogen openbaar worden gemaakt mits uitdrukkelijke bronvermelding.

Westtoer apb
Koning Albert I laan 120
8200 Sint-Michiels (Brugge)
Tel. +32 50 30 55 00
Fax +32 50 30 55 90
www.westtoer.be
info@westtoer.be

